

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2015

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. mai 2014.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for seneffekter etter kreftbehandling		
Lokalisering:	Oslo universitetssykehus HF		
<p>Tjenestens innhold: <i>Nasjonale kompetansetjenester er et virkemiddel for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde. Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.</i></p>			
Ja Nei Ikke oppgitt			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?	X		
<p>Kommentar:</p> <p>Det er forutsatt at alle godkjente nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten er kjent og likeverdig tilgjengelig for alle potensielle brukere. Dette omfatter både pasienter, pårørende helsepersonell og publikum for øvrig. Som ledd i dette er det utarbeidet en beskrivelse av den enkelte godkjente nasjonale tjeneste. Tjenestens beskrivelse er revidert i 2015.</p>			
<p>Kvalitetssystem: <i>Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste, er å utvikle og heve kvaliteten på de leverte tjenestene i hele utrednings- og behandlingsforløpet. For å kunne ivareta dette skal nasjonale kompetansetjenester etablere system for å kunne overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.</i></p>			
Ja Nei Ikke oppgitt			
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?	X		
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?	X		
<p>Kommentar:</p> <p>Det fremgår av årsrapporten at tjenesten har etablert ulike registre og biobanker ifm gjennomføring av kliniske forskningsprosjekter for å avdekke seneffekter ved kreftbehandling.</p>			

Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste er å heve kvaliteten på utredning og behandling. Kravet til nasjonale kompetansetjenester er at de kan dokumentere effekt av sin virksomhet og at tjenesten virksomhet faktisk fører til økt kvalitet og i denne sammenheng færre uønskede seneffekter av behandling. Det forutsettes at denne tjenesten beskriver sitt kvalitetssystem ved årlig rapportering.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?	X		

Kommentar:

Det rapporteres om stor forskningsproduksjon. Det vises til en rekke publiserte vitenskapelige artikler og forskningsprosjekter som pågår. Over halvparten av de forskningsprosjektene som pågår involverer flere enn en helseregion.

Tjenesten deltar i både nasjonale og internasjonale forskernettverk. Nasjonale nettverk inkluderer onkologer og klinikere fra andre spesialiteter. Forskningsprosjektene er nasjonale i den grad dette er mulig. Det er etablert et eget nasjonalt faglig nettverk for onkologer med kompetanse og interesse for seneffekter.

Kompetansespredning:

En nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke etablert for å bygge opp og spre kompetanse. Dette skal skje innenfor en rimelig tidshorisont. For å oppnå ønsket effekt innenfor en tidsplan, kreves et systematisk arbeid. Alle nasjonale kompetansetjenester skal derfor utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/karlegging av behov og virkemiddel, og er et verktøy til å oppnå tjenestens resultatmål.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?		X	

Kommentar:

Tjenesten deltar i grunn-, etter- og videreutdanning av helsepersonell og rapporterer om ulike aktiviteter knyttet til kompetansespredning til helsepersonell, pasienter, pårørende og allmennheten. Det rapporteres at ansatte ved tjenesten holder et stort antall foredrag. Det er iverksatt revisjon og forbedring av tjenestens nettside. Tjenesten bidrar også ifm utvikling og implementering av nasjonale faglige retningslinjer.

Direktoratet etterlyser en plan for kompetansespredning. Det gjør også den faglige referansegruppen til tjenesten. Det legges til grunn at en slik plan skal bygge på en analyse/kartlegging av behov og bruk av virkemidler. Når det, som referansegruppen skriver, kommer færre forespørsler fra enkelte regioner, så er det kanskje nettopp der tjenesten bør øke sin virksomhet.

Alle nasjonale tjenester skal utarbeide en plan for kompetansespredning. Dette er et viktig verktøy for å nå tjenestens resultatmål.

Resultatmål:

Nasjonale kompetansetjenester etableres for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorison. Kompetansetjenesten skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådde resultat. Resultatmål for tjenesten skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		

Kommentar:

Det er utarbeidet resultatmål for tjenesten. Den faglige referansegruppen skriver i sin rapport at dette er gode resultatmål for tjenesten.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppens fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?	X		
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?			X

Kommentar:

Tjenesten har en faglig referansegruppe. Referansegruppen har godkjent tjenestens årsrapport.

Det vises til referansegruppens tilbakemelding som gir et godt inntrykk av hvordan tjenesten fungerer.

Referansegruppen rapporterer at samarbeidet mellom referansegruppen og tjenesten er godt.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.

Det rapporteres om en rekke aktiviteter både hva gjelder kompetansespredning og forskning på seneffekter. Det er etablert et eget nasjonalt faglig nettverk for onkologer med kompetanse og interesse for seneffekter.

Det etterlyses imidlertid en plan for kompetansespredning og en beskrivelse av hvordan tjenesten dokumenterer effekt av sin virksomhet. Dette kravet gjelder alle nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten.

Direktoratet minner om at det i tråd med regelverk for etablering og drift av nasjonale tjenester er varslet at det skal gjennomføres en mer helhetlig gjennomgang av nasjonale tjenester i 2017. Tjenestens oppfyllelse av krav iht regelverk og dokumentert effekt av tjenesten vil være sentralt for denne gjennomgangen.

Konklusjon: Tjenesten anbefales videreført med disse kommentarer